

Delårsrapport per den 31 augusti med prognos för helår 2023

Överförmyndarnämnden

Innehåll

Nämndansvarig tjänstepersons bedömning och analys	3
Händelser av väsentlig betydelse	4
Förväntad utveckling	4
Ekonomi	5
Intäkter och kostnader	5
Resultat och helårsprognos.....	6
Uppföljning av mål och inriktning	7
Målredovisning med prognos	7
Uppföljning av nämndens verksamhet.....	9
Volymtal och nämndindikatorer.....	10
Volymutveckling.....	10
Nämndindikatorer	10

Bilagor

- Uppföljning av förvaltningens verksamhetsplan
- Ekonomisk redovisning

Nämndens uppdrag

Överförmyndarnämndens uppdrag är att se till att frivilliga personer som utsetts av tingsrätten att vara god man, förvaltare eller förordnad förmyndare sköter sina uppdrag för de huvudmän som inte själva kan tillvarata sina rättigheter. Även föräldrar kan stå under Överförmyndarnämndens tillsyn i de fall omyndiga barn har stora förmögenheter eller tar del i större rättshandlingar. Verksamheten är obligatorisk i alla kommuner och tillhör sektor välfärd och socialpolitik i Linköpings kommun. I reglementet anges att verksamheten styrs av de till området hörande lagar, förordningar och föreskrifter, så som föräldrabalk, förmyndarskapsförordning, ärvdabalk, äktenskapsbalk, lag om god man för ensamkommande barn m.fl.

Utöver tillsynen bistår nämnden tingsrätten i utredningar inför beslut om godmanskap eller förvaltar-
skap samt rekryterar och utbildar nya gode män och förvaltare. Under pågående uppdrag måste gode män och förvaltare inhämta överförmyndarnämndens samtycke vid olika rättshandlingar så som uttag från spärrade konton, arvskiften, fastighetsförsäljningar med mera. Överförmyndarnämnden fattar också beslut om arvode beroende på uppdragets karaktär och tar ställning till i vilken mån huvudmannen utifrån lagstiftningen själv ska stå för kostnaden eller om kommunen ska träda in.

Nämndansvarig tjänstepersons bedömning och analys

Delårsrapporten är en uppföljning av Överförmyndarnämndens samlade verksamhet utifrån bl.a. reglemente, internbudget och förvaltningens verksamhetsplan. Genom uppföljningen kan slutsatser dras för att ta fram planer och aktiviteter för fortsatt utveckling. Syftet med uppföljning är att säkerställa att verksamhetens resurser används till det som avsetts, få god ekonomisk kontroll och att säkerställa att verksamheten bedrivs inom tilldelade ramar och i linje med målen för god ekonomisk hushållning.

I augusti 2023 hade 1 860 personer en ställföreträdare i form av en god man, förvaltare, förmyndare eller särskilt förordnad förmyndare som Överförmyndarnämnden har tillsyn över. Förutom vuxna, som genom sjukdom inte har möjlighet att företräda sig själva, ingår barn med stor förmögenhet, barn som står utan förmyndare eller som behöver ställföreträdare för speciella rättshandlingar. Överförmyndarnämnden uppgift är att utreda, informera, utbilda och sedan granska att ställföreträdarna sköter sina uppdrag och förhindrar att någon lider rättsförlust.

Under 2023 fokuserar Överförmyndarnämnden på mål inom de kommundemensamma områdena Medborgare och Verksamhet. Målen syftar till att sprida kunskap om verksamhetsområdet, säkerställa en stabil kompetensförsörjning av ställföreträdare samt genomföra ett rättsäkert och effektivt tillsynsarbete med ökad grad av digitalisering. Överförmyndarenheten tillhör förvaltningen Verksamhetsstöd och service och aktiviteter inom målområdet Medarbetare återfinns i den förvaltningsgemensamma verksamhetsuppföljningen.

- Överförmyndarnämnden redovisar ett underskott på 55 tkr per den 31 augusti 2023.
- Prognosen för helår 2023 är ett underskott på 1 400 tkr, underskottet förklaras av en redovisningsteknisk förändring som sker under året.
- Det planerade införandet av Wärna Go och e-Wärna i januari har skjutits fram till september då leverantörens anpassningar av systemet enligt upphandlingens krav dragit ut på tiden.
- Ett nytt sätt att betala ut arvode beslutades av föregående nämnd som skulle träda i kraft under 2023. Eftersom verksamhetssystemet försenats har särskilt beslut fattats om att istället för att betala ut ett grundbelopp varje månad, betala ut hela grundbeloppet för 2023 vid ett tillfälle, så snart årsräkningen har granskats.
- Förändringar i personalstyrkan har inneburit längre handläggningstid för årsräkningar eftersom flera nya medarbetare är under upplärning. Fram till och med augusti har 77 % av årsräkningarna granskats, jämfört med 96 % vid samma tid föregående år. I merparten av de 230 årsräkningar som kvarstår inväntar enheten kompletterande information från ställföreträdaren.

Ekonomi, belopp i tkr

	Prognos helår	Budget 2023	Avvikelse	Avvikelse i prognos helår, mars
Verksamhetens nettokostnader	20 331	18 931	-1 400	0
Investeringar, netto	0	0	0	0

Överförmyndarnämnden prognostiserar ett underskott på 1 400 tkr vid bokslutet. Underskottet förklaras till största delen av en redovisningsteknisk förändring som uppstått på grund av nämndens nya rutin för arvodesutbetalning. Den innebär ett underskott för nämnden 2023 men nämnden kommer ha en budget i balans 2024.

Händelser av väsentlig betydelse

Upphandling av verksamhetssystem slutfördes under 2022 och datum för införande var satt till januari. På grund av att leverantören har haft vissa problem att anpassa systemet har införandet skjutits fram och planeras i september.

En ny organisation trädde i kraft under hösten 2022 på Överförmyndarenheten vilket inneburit nya roller, funktioner och arbetssätt. Under första halvåret har detta, i kombination med ökande volymer och förändringar i personalstyrkan, resulterat i längre handläggningstider.

Förväntad utveckling

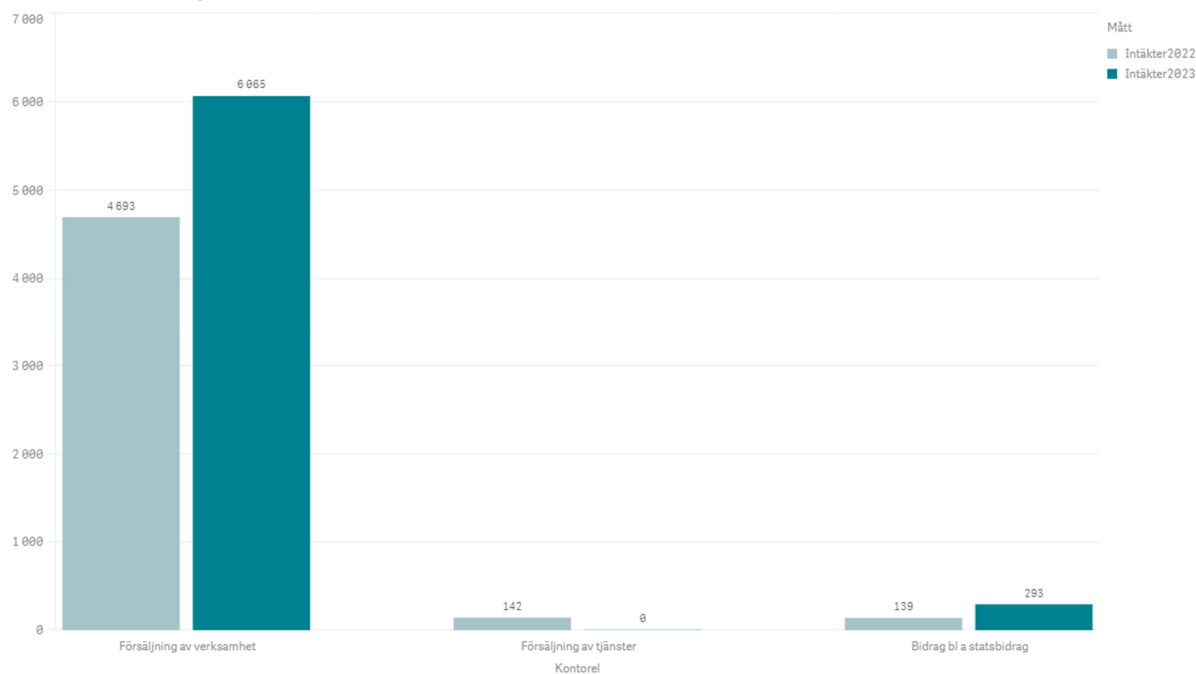
Med det ökande antalet äldre och unga i behov av stöd förväntas ärendevolymer fortsätta att öka.

Med flera förändringsprocesser och nya medarbetare på Överförmyndarenheten beräknas handläggningstiderna påverkas även fortsatt under hösten. Fokus för förändringsarbetet kommer framför allt att ligga på ökad digital handläggning, både internt och externt med ökade möjligheter för ställföreträdarna att kommunicera med enheten digitalt.

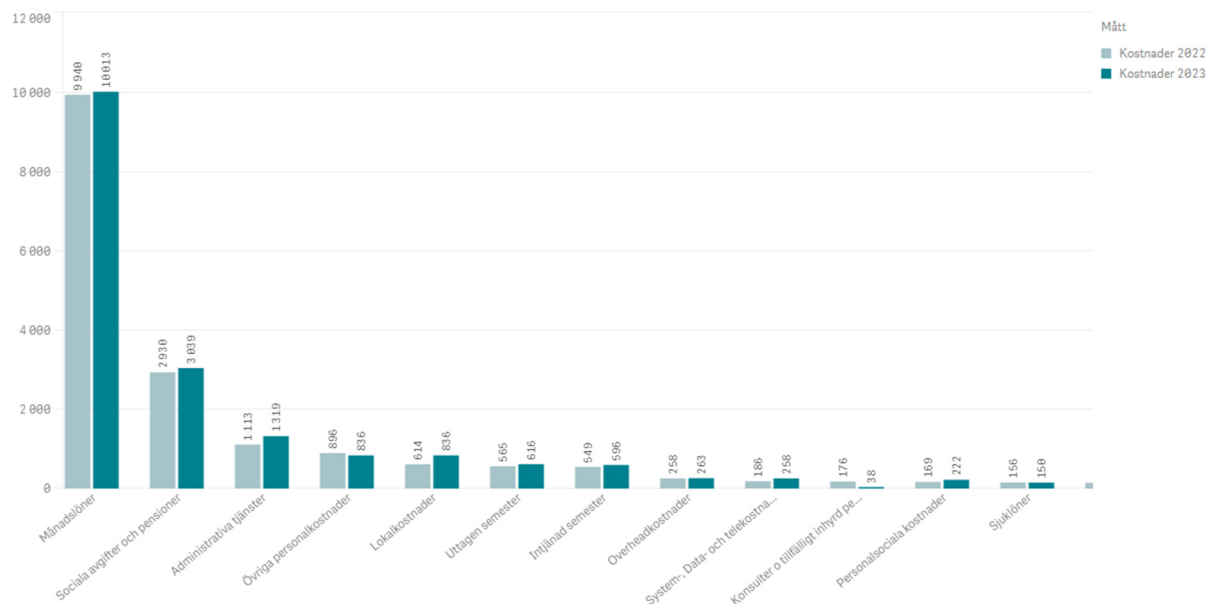
Ekonomi

Intäkter och kostnader

Nämndens intäkter 2023 jmf med 2022

Nämndens kostnader 2023 jmf med 2022

Överförmyndarnämndens intäkter är högre jämfört med föregående år, detta förklaras av att budgeten är periodiserad 2023 vilket den inte var året innan. Även bidragen från Migrationsverket har varit högre än föregående år, det beror på att arvodeskostnaderna gällande ensamkommande barn har varit högre och nämnden får full täckning för de kostnaderna.

Överförmyndarnämndens kostnader ligger på liknande nivå som föregående år.

Resultat och helårsprognos

Driftsammandrag för resultat 31 augusti 2023, belopp tkr

	Redovisat jan-aug 2023	Budget jan-aug 2023	Avvikelse	Redovisat samma period föregående år
Nämndverksamhet	373	260	-113	232
Överförmyndarverksamhet	9 112	9 300	188	9 951
Familjerätt och familjerådgivning	1 577	1 557	-20	1 283
Flyktingmottagande	192	82	-110	218
Summa nettokostnader	11 254	11 199	-55	11 684

Driftsammandrag för prognos för helår 2023, belopp tkr

	Prognos helår	Budget 2023	Avvikelse	Bokslut 2022
Nämndverksamhet	540	390	-150	359
Överförmyndarverksamhet	17 173	16 057	-1 116	13 492
Familjerätt och familjerådgivning	2 363	2 360	-4	2 307
Flyktingmottagande	254	124	-130	284
Summa nettokostnader	20 331	18 931	-1 400	16 442
<i>varav kostnader</i>	<i>29 166</i>	<i>27 581</i>	<i>-1 585</i>	<i>24 929</i>
<i>varav intäkter</i>	<i>-8 835</i>	<i>-8 650</i>	<i>185</i>	<i>-8 487</i>

Analys och kommentar

Överförmyndarnämnden redovisar ett underskott på 55 tkr per den 31 augusti 2023. De negativa avvikelserna är bland annat högre kostnader för politikerarvoden än budgeterat, avsaknad av intäkter gällande EKB från andra kommuner och inköp av nytt larmsystem till enheten. De avvikelser som påverkar resultatet positivt är främst att kostnaderna för implementeringen av det nya verksamhetssystemet ännu inte kommit upp i de förväntade nivåerna.

Nämnden prognostiserar ett underskott på 1 400 tkr vid räkenskapsårets slut. Den stora förklaringen till detta är en redovisningsteknisk förändring som ska genomföras vid bokslutet. Förändringen är att de arvoden som betalas ut retroaktivt då granskningen av årsräkningen är genomförd kommer att bokas upp som en kostnad vid bokslutet. Detta är en följd av det nya utbetalningsförfarandet där gode män får en grundersättning löpande under 2023 medan ersättningen som vissa gode män får för svårare ärenden istället kommer betalas ut efter granskningen av årsräkningen genomförts. Tidigare har andelen arvoden som betalats ut retroaktivt varit liten men i och med förändringen kommer närmare en tredjedel av arvodeskostnaderna betalas ut retroaktivt. Denna förändring förväntas påverka nämndens ekonomiska resultat negativt med 1 100 tkr

Nämndens övriga verksamhet ligger mer i balans mot budget. Överförmyndarenhetens lokaler har behövt uppdatera sitt larmsystem vilket inte väntas kunna hanteras helt inom den tilldelade ramen och därför påverkar prognosen med 350 tkr. I övrigt har nämnden ett par avvikelser som sammanlagt påverkar prognosen positivt med 50 tkr.

Överförmyndarnämndens kundförluster har hittills varit lägre både än vad som är budgeterat och jämfört med tidigare år. Fram till augusti har kundförlusterna uppgått till drygt 52 tkr.

Uppföljning av mål och inriktning

Målredovisning med prognos

I detta avsnitt redovisas nämndens målavstämning som även framgår under avsnittet "Samlad bedömning och analys av ekonomi, verksamhet och personal". Måluppfyllelsen grundas på en sammanvägd bedömning utifrån resultat, förvaltningens verksamhetsplan, nämndindikatorer och andra genomförda eller planerade aktiviteter.

Målområde Medborgare

Nämndmål 1: **Rättssäker tillsynsverksamhet**

Uppnås delvis

Nämndmålet bedöms uppnås delvis under året. Bedömningen baseras på att introduktion av ny personal kräver erfarna utredningssekreterares tid, vilket leder till längre handläggningstider. Kvalité och rättsäkerhet bedöms kunna fortgå, men tidsaspekten som anges i målet om att kunna agera snabbt kan inte alltid uppnås. Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet om välfärdstjänster med hög kvalité, tillgänglighet och individen i centrum.

- Enhetens specialister har genomfört olika kompetensutvecklingsinsatser på enheten, t ex tematräff kring hantering av inkomna synpunkter och klagomål.
- Fokusområde för årets granskning handlar om att huvudmannen ska ha fått sin rätt tillgodosedd gällande sökta bidrag. Arbete med att följa upp detta pågår.
- En kontinuitetsplanering för enhetens funktioner och medarbetare finns framtagen för att fungera vid kortare och längre frånvaro.

Nämndmål 2: **Hållbara ställföreträdarskap med god kompetens**

Uppnås delvis

Nämndmålet bedöms delvis uppnås. Bedömningen baseras på att flera aktiviteter planeras så som utbildning och rekryteringsaktiviteter. Rekrytering är dock fortsatt en utmaning och tiden som ställföreträdare som önskar bli utbytt får vänta varierar utifrån tillgång på efterträdare. Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet välfärdstjänster med hög kvalité, tillgänglighet och individen i centrum:

- Samarbetet med Frivilligcentrum har intensifierats och beräknas ge effekt i samordningsvinst och idéutbyte.
- Mer riktade resurser till rekryteringsarbetet förväntas ge effekt i fler ideella ställföreträdare

Nämndmål 3: **Effektiv kommunikation**

Uppnås delvis

Nämndmålet bedöms delvis uppnås under året. Bedömningen baseras på att införandet av nytt verksamhetssystem dröjt och att det därmed framför allt kommer att vara fokus på intern digitalisering under hösten och rikta sig mer utåt under våren. Nedan anges ett urval av resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet med effektiv verksamhet.

- Utbildning planeras för enheten i och med införande av nytt verksamhetssystem
- En mindre grupp ställföreträdare kommer att vara pilotgrupp och pröva det nya systemet inför en bredare lansering.
- Rutiner för handläggningen finns framtagna och en god grund finns att arbeta vidare med för att ytterligare utveckla handlägningsprocesser och kvalitet.

Strategiska utvecklingsuppdrag

Kommunfullmäktige gav i Budget 2023 med plan för 2024-2028 strategiska utvecklingsuppdrag till nämnderna. Åtgärder i enlighet med uppdragen har inarbetats i nämndens internbudget som redovisats till kommunfullmäktige i april 2023 (KF 2023-04-25 154) och till kommunstyrelsen i april (2023-05-09, KS §148). I tabellen nedan redovisas aktuell status för strategiska utvecklingsuppdrag riktade till nämnden.

Kommungemensamma	Status
1. Samtliga nämnder ska fortsätta arbetet med kommunens totalförvarsplanering och kommunens krigsorganisation.	Pågår
2. Samtliga nämnder ska öka användandet av digitaliseringens möjligheter för förbättrad service till medborgare samt fortsatt verksamhetsutveckling och effektivisering.	Pågår

Uppföljning av nämndens verksamhet

Internkontroll

Internkontrollarbetet har under våren innehållit introduktion i ämnet för nämndens nya ledamöter samt val av två egna internkontrollanter som tillsammans med Överförmyndarenheten granskar internkontrollmomenten. Under hösten kommer utvalda kontrollmoment att granskas och återrapporteras till nämnden.

- En utvärdering av professionella ställföreträdare har påbörjats i samarbete med Leanlink i slutet på augusti och kommer redovisas under hösten.
- Kontroller i belastningsregister, socialregister och hos kronofogden kommer att genomföras under september.
- Uppföljning av månatlig utbetalning har inte kunnat genomföras på grund av verksamhetssystemets införande skjutits fram. Kontrollmomentet bedöms inte kunna genomföras under innevarande år utan tas med till nästa års internkontrollplan.

Objektsplan (IT-styrning)

Införandet av nytt verksamhetssystem står i fokus för 2023. I slutet av året kommer en uppgradering vilket gör att arbetet kan tas vidare med planering för e-arkiv och digital brevlåda. Vissa av befintliga e-tjänster kommer att behållas då det nya verksamhetssystemet ännu inte erbjuder dessa tjänster.

Volymtal och nämndindikatorer

Volymutveckling

Basuppdrag (volymmått)	Augusti 2022	Augusti 2023	Prognos 2023
Godmanskap enl. kapitel 11 § 1 – § 4 i föräldrabalken	1 003	1 037	1 050
Förvaltare enligt kapitel 11 § 7 i föräldrabalken	115	128	120
Förmyndarskap (legala och förordnade förmyndare)	547	589	560
Godmanskap enligt Lag om ensamkommande barn	20	14	25
Ärenden under avslutande	49	85	50
Totalt antal ärenden	1 740	1 860	1 805
Antal ställföreträdare (god man, förvaltare)	544	550	575
Antal förordnade förmyndare	51	52	50
Totalt antal ställföreträdare	595	602	625

Kommentar

Antalet godmanskap för ensamkommande barn har en vikande trend. Övriga ärendekategorier ökar och den prognos som tidigare angetts har överskridits. Tidigare prognos ligger ändå kvar, då gruppen förmyndarskap fluktuerar utifrån barnkullarnas storlek och antalet ärenden under avslutande är stor. Flera arbetsmoment kvarstår när ärenden är under avslutande och tas därför med i statistiken fram till dess de är avslutade.

En viss ökning av antalet ställföreträdare har skett och nu passerat 600 stycken och förhoppningen är att fler antar utmaningen under hösten. Hittills i år har 82 intresseanmälningar lämnats in varav ungefär hälften är anhörig eller vän till den som är i behov av god man. Två tredjedelar, 60 stycken, har bedömts lämpliga. Detta fyller ändå inte behovet fullt ut eftersom även 75 byten genomförts under perioden.

Nämndindikatorer

Målområde: Medborgare

Kommunövergripande mål: Valfärdstjänster med hög kvalitet, tillgänglighet och individen i centrum

Nämndmål	Mål uppnås	Nämndindikator	2021	2022	Augusti 2023	Målvärde
Rättssäker tillsyns- verksamhet Skapa förutsättningar att kunna agera snabbt i händelse av att en huvudman inte får det stöd denne behöver	Delvis	Antal inkomna synpunkter och klagomål	33	48	23	60
	Delvis	Andel ställföreträdare som tagit ställning till fokusområde 2023 inom området bevaka rätt	i.u.	i.u.	i.u.	80 %
	Delvis	Antal ställföreträdare med dubbla roller som tagit del av information om verksamhetsområdet (fysiskt eller digitalt)	i.u.	i.u.	i.u.	200
Hållbara ställföreträdarskap med god kompetens	Ja	Antal ställföreträdare som tar del av utbildning	199	250	136	300
	Ja	Svarsfrekvens på enkät till nya ställföreträdare	i.u.	i.u.	i.u.	75 %

Nämndmål	Mål uppnås	Nämndindikator	2021	2022	Augusti 2023	Målvärde
God kompetens rekryteras, utbildas och bibehålls till frivilliga uppdrag som god man och förvaltare	Nej	Genomsnittligt antal dagar för byte då ställföreträdare begärt sig entledigad	i.u.	i.u.	i.u.	90

Målområde: Verksamhet

Kommunövergripande mål: Effektiv organisation med goda resultat

Nämndmål	Mål uppnås	Nämndindikator	2021	2022	Augusti 2023	Målvärde
Effektiv kommunikation Med ett nytt verksamhetssystem möjliggörs digital hantering av handlingar i större utsträckning. Handläggningen kan effektiviseras och handläggningstider förkortas Genom tydlig och klar skriftlig och muntlig kommunikation ökar effektiviteten för både myndighet och ställföreträdare	Nej	Andel ställföreträdare som är aktiva via det nya verksamhetssystemets digitala kanaler	i.u.	i.u.	i.u.	40 %
	Delvis	Andel ställföreträdare som uppger att kommunikationen med Överförmyndarenheten är begriplig	i.u.	i.u.	i.u.	70 %